

Dokumentacja (fragment) złożona do konkursu na kuratorski projekt
wystawy w Pawilonie Polskim na 56. Międzynarodowej Wystawie
Sztuki w Wenecji 2015.

Artysta: Agnieszka Polska

Tytuł: Odpowiedzialność obserwatora

Kurator: Sebastian Cichocki

KONCEPCJA WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM

NA 56. MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE SZTUKI W WENECJI W 2015 ROKU

Projekt wystawy Agnieszki Polskiej w Pawilonie Polonia na 56. Biennale Sztuki w Wenecji opiera się na prezentacji najnowszej pracy artystki zatytułowanej „Responsibility of the Witness” (Odpowiedzialność obserwatora), mającej postać instalacji filmowej, uzupełnionej o kolaże, fotografie i materiały tekstowe. Nowy film Agnieszki Polskiej jest kontynuacją, rozwinięciem oraz podsumowaniem kluczowych tematów pojawiających się dotychczas w jej twórczości: problematyki artystycznej „amnezji” i **odzyskiwania pamięci** oraz instytucjonalnych mechanizmów **legitymizacji**, **mitologizacji** bądź **wykluczenia** poszczególnych postaw czy dzieł sztuki. Stale powracającymi i bardzo mocno zaakcentowanymi w filmie „Responsibility of the Witness” wątkami są także bojkot i wycofanie się, jako formy artystycznego przetrwania oraz, potencjalnie, dojrzewania do nowych ról społecznych. Nowa praca Polskiej jest kontynuacją epickiej opowieści filmowej „Future Days” z 2013 roku. Bohaterowie obu filmów to nieżyjący neoawangardowi artyści i teoretycy, błąkający się po niebie, skazani na własne towarzystwo i niekończące się dysputy o sztuce i czasie.

Akcja filmu „Responsibility of the Witness” toczy się wokół przygód grupy artystów i teoretyków, m.in. Jerzego Ludwińskiego, Włodzimierza Borowskiego, Paula Theka, Basa Jana Adera, Charlotte Posenenske i Lee Lozano; w postaci te wcielają się aktorzy przebrani w silikonowe maski upodabniające ich do odgrywanych twórców. Bohaterowie filmu wędrują po mrocznym „niebie dla artystów”, przedstawiona zostaje ich walka z wszechogarniającym poczuciem beznadziei i brakiem wpływu na otoczenie. Ciągłe próby nawiązania kontaktu z Ziemią (artyści organizują na przykład „wieczór przywoływania żywych”, swoistą odwrotność wywoływania duchów, podczas którego komunikują się z autentycznymi, żyjącymi twórcami, m. in. Hito Steyerl i Jimim Durhamem) są metaforą świata sztuki oddalonego od społeczeństwa i nieustannie poszukującego dróg do przeistoczenia się w pod-miot realnie wpływający na społeczeństwo. Poprzez użycie gęstej symboliki film odnosi się do najbardziej aktualnych problemów związanych z etyką zawodu artysty, będąc komentarzem do takich wydarzeń jak artystyczny bojkot tegorocznego, kontrowersyjnego etycznie Biennale Sztuki w Sydney czy Manifesta 10 w St.Petersburgu.

Prezentacji filmu (w postaci przestrzennej instalacji filmowej wyświetlanej na ekranie zainstalowanym pod sufitem pawilonu) towarzyszą przygotowane przez artystkę materiały referencyjne: kolaże, fotografie, obiekty, teksty oraz wcześniejszy film „Future Days” – będący prologiem do „Responsibility of the Witness”.

SCENARIUSZ WYSTAWY W PAWILONIE POLSKIM

NA 56. MIĘDZYNARODOWEJ WYSTAWIE SZTUKI W WENECJI W 2015 ROKU

/WERSJA SKRÓCONA/

Głównym elementem wystawy w Pawilonie Polskim jest film „Responsibility of the Witness”, do którego zdjęcia zaplanowane są na styczeń 2015. Jest on kontynuacją pracy „Future Days” z 2013 roku. „Responsibility of the Witness” przedstawia fantasmagoryczny obraz nieba po którym błakają się nieżyjący artyści – przedstawiciele awangard. Konfrontują się z wiecznością: nieskończenie jałową i znoszącą potrzebę jakiegokolwiek kreatywności. Wędrującą grupę łączy ten sam cel – pragną opuścić przygnębiającą, niebiańską krainę czy, innymi słowy, wrócić do codziennych problemów ziemskiego społeczeństwa. Ich cel zostaje osiągnięty – film kończy się szczęśliwym powrotem twórców na Ziemię. Film „Responsibility of the Witness” wyświetlany będzie w wyciemnionej, otwartej przestrzeni Pawilonu Polonia na ogromnym ekranie podwieszonym pod sufitem pod lekkim skosem, co może być odczytane jako odwołanie do dawnego sposobu wieszania obrazów z postaciami świętych na polskiej wsi. Takie umiejscowienie ekranu sprawi, że widzowie będą mogli oglądać film w pozycji półleżącej, odpoczywając na platformach rozłożonych na pokrytej wykładziną podłodze.

Pokazom filmu „Responsibility of the Witness” towarzyszyć będzie, poza projekcją prologu do pracy „Future Days”, ekspozycja złożona z materiałów przybliżających widzom użyte w filmie pojęcia oraz przybliżająca postacie artystów. Ekspozycja ta znajdować się będzie w mniejszej, wydzielonej przestrzeni; wystawiane materiały (między innymi teksty przedstawiające sylwetki artystów, repliki prac Włodzimierza Borowskiego i Paula Theka, kolaże przedstawiające portret Jerzego Ludwińskiego i niezrealizowane prace Charlotte Posenenske i Lee Lozano) rozmieszczone zostaną na ażurowych, drewnianych parawanach i stołach.